

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	— fill.	— fill.	— fill.
Egy évre	10 kor.	Egy évre	16 kor.
Fél évre	6 .	Fél évre	10 .
Negyed évre	2 .	Negyed évre	4 .
Egy óra	— .	Egy óra	1 .
Egyösszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Ex-lex.

Irta: **Kalmár Antal dr.**

Régi dolog már ez. Dolog, amely történeti és közjogi infámiának is beillik. A „lelógó ajku, gnomszerű alaku“ I. Lipót éppen úgy „ex lege“ uralkodott, mint a legnagyobb mágnásbrakoltató Mária Terézia, nemkülönben a „szájával magával az éggel beszélő“ I. Ferencz. Az első, mikor már megkapta a magyartól az örökös trónt, a második, mikor már két ízben e'vertük oldala mellől európai ellenségeit, a harmadik, amikor oda se bojszintottunk a világverő Napoleon főlhivására. Akkor aztán „ex-lex“-et kapott a magyar csupa — hálából. Az ex-lex akkor is abból állt, hogy az országgyűlési megszavazás nélkül szedték a Habsburgok az adót is, meg az ujonczot is.

Adó és ujoncz: ez az ex-lexnek két sarka. Ha pénz van: az ex-lex könnyen kitarthat. Pénze pedig a Habsburgoknak mindig volt bőven. 48 előtt az országgyűlés nem költségvetési jogot, hanem egyszerűen csak adó-megajánlási jogot gyakorolt. Az ország pénzével való számadásokkal az országgyűlés szintén nem törődhetett, mert még országos számadás sem létezett. Az ország összes közjövödelme a

pénzügyi kamara folytán egyenest a király kezébe folyt, amelyből az ország közszükségeinek fedezésére — országos budget hiányában — szükösen csak annyit fordított, amennyit épen jönnek látott, a közjövödelmek többi részével pedig teljesen szabadon rendelkezett. A költségvetési jognak, mint eminens nemzeti jognak az alkotmányosság épületéből való hiány egyik legfőbb oka volt az abszolút Habsburg királyok kényuraságának. A magyar nép verejtékéből a Habsburg királyok kezébe — számadás és felelősség nélkül — befolyó arany és ezüsből kovácsoltak jármot a nemzet nyakára. Így ha a király nem is uralkodott alkotmányosan: pénzzel mégis el volt mindig kellő mértékben látva. Ha pedig pénze volt; volt mindene és nem sokat törődött a magyar országgyűléssel. Így az ex-lex eltartott egyszer 42 esztendeig.

Most újra itt van az ex-lex. A 48-ban megváltozott közjogi rendszerünknel fogva azonban a maga esztétől se a magyar király, se a magyar kormány egy fillért sem szedhet be, egy fillért sem adhat ki.

Nem szedhet be — nem adhat ki: Széll Kálmán azonban mégis azt mondja, hogy ő belemegy az ex-lexbe. Belemegy? Bele ám, mert mind

a két marka teli van pénzzel, — ne volna csak pénze: majd nem menne bele.

Ámde honnan van Széll Kálmánnak pénze? Ott van a pénztári készlet hatszáz milliója, amihez hozzá jött a vármegyék pénze: a másik hatszáz millió. Ez a rengeteg pénz ott van a kormány kasszájában, a kasszakulcs pedig ott van kislajbija zsebében. Ennyi pénzzel akár egy esztendeig vigan muzsikáltathatja magát a kormány: nem fogy el a pénz.

Hát az alkotmány?

Ennek a betüje szerint a királyoknak egyetlen perczig sem volna szabad olyan kormányt megtartani, a melyeknek nincs költségvetési törvény a kezében. De megtartja, mert a kormánynak teli lévén mind a két zsebe pénzzel: füttyölhet az alkotmány paragrafusaira, amint füttyöltek hajdan, amidőn a Habsburgok ex-lexe idején szintén tömve voltak Magyarország pénzével.

Hát az adófizetéssel hogy leszünk?

Lesznek magyarok, akik önkéntesen, a törvény kényszere nélkül, sőt a törvény ellenére fizetik az adót. Mert az önkéntes adófizetést is tiltja a törvény, az 1791: XIX. t.-cikkely. Nagyon jól tudták őseink, hogy mit

Domokos Márton

debreczeni főbíró és kora. 1725—1764.

Irta **Zoltai Lajos.**

Reformátusok és katolikusok kezdetől fogva igen szépen békés egyetértésben élnek egymás mellett. Más tekintetben és felülről erednek súlyos bajok. A katolikus atyafiak még parányi kisebbségben vannak a 22—25 ezer református mellett s alig egynek-kettőnek van polgári birtoka a város határában: mégis már 1731-ben br. Sztáray kir. biztos kísérletet tesz arra, hogy a 12 tanácsnoki hely közül kettőt vagy egyet katolikkal töltsön be. És minő silány ürügyet hozott fel, hogy helyet csináljon Répási Mihály harminczados tisztnek, akár Petki Mihálynak. Hogy Csatári János már öreg ember; Baranyi István pedig az apjával együtt nem szolgálhat. Ekkor ütközik először össze Domokos Márton a királyi kormányzattal. Az ő bátor fellépésének hatása alatt az egész tanács és választott hites közönség ellene szegül a kir. biztos követelésének. Sem Répásit, sem Petkit nem fogadja be a tanácsba. Hanem Szőke Mihály népszónokot és Szeremley Sámuel tanácsnokot a sze-

pesi kamarához, Baranyi Mihály előző évi főbíróval Domokos Mártonnal együtt Bécsbe küldi orvoslásért. Ekkor még élt Savoyai Eugén, Debreczen legfőbb s talán egyetlen pártfogója az udvar közelében. Aligha nem az ő befolyásának tulajdoníthatjuk tehát, hogy megsemmisítették a tulbuzgó kir. biztos eljárását, aki haragjában, míg a küldöttségek Kassán és Bécsben jártak, Domokost, a két Baranyit, Miskolczy Ferencz, Harangi Demeter, Király István tanácsnokokat és Szeremley Sámuel jegyzőt, az ellenszegülő városi előjáróság legtüzesebb tagjait tisztségüktől meg is fosztotta. De a bécsi ut kedvező eredménye ezt a felüggasztést is semmissé tette. Ezután egyelőre békét hagytak a debreczenieknek. A Carolina Resolúciónak se a VIII. pontját, mely a katolikus ünnepek megtartását a nem katolikusokra nézve is kötelezővé teszi; se a IX. pontját, mely a protestáns tisztviselőktől a boldogságos Szüzre és szentekre való esküvést követeli, nem erőszakolták rájuk. De azért Debreczen közönségét ezután is állandóan izgatták és aggasztották a vallási kérdések. Az általános, az egész egyház politikai állását érintő elnyomás mellett az ország egyéb részein mindenütt kiméletlenül embertelen kegyet-

lenséggel folytak a helyi üldözések. — A törvényen kívül helyezett, immárcsak türt protestánsok azzal a reménnyel tekintenek Mária Terézia trónra lépése felé, hátha a női szív engedékenyebb és kegyelmesebb lesz hozzájuk!

A debreczeni tanács, élén Domokos Mártonnal, mindenütt hová összekötötése elér, az elnyomott egyház lángoló szeretetétől indítatva, buzdit, izgat, hogy most e kedvezőnek látszó alkalommal minél kiválóbb nemes urak keljenek fel és kérelmezzenek a trón számolyánál.

1740. decz. 31-én Domokos Márton maga és a tanács nevében „az Isten házá-
nak tovább is közöttünk való megmaradása“ ügyében szép és lelkesítő leveleket ír gróf Bethlen Józsefhez, Komáromi Gy.-hoz, sógorához, békés vármegyei alispánhoz, Szegedi Ferenczhez és Zoványi György püspökhöz, arra kérvén őket, hogy az udvarhoz felmenjenek, vagy ezt ha magok nem tehetnék, erre másokat buzdítsanak, meg is nevezi Patay Sámuel, Vay Abrahám és Zoltán István uraimékat, mint akikre itt a környéken, valakiknek elméjüket vehette a tanács, egyező értelemmel czélozott a közvélemény.

csinálnak, amikor ex-lex idején még az önkéntes adófizetést is megtiltották és aki fizetett, azt nóta-pörrel sujtották. Akkor is voltak olyan emberek, akik tenyerükön vitték a pénzt az osztráknak, mint vitte például a Bánffy-féle ex-lex alatt Jókai Mór, aki mint első kezdte meg az önkéntes adófizetést, nehogy valahogy Bánffy éhen találjon meghalni. A királyi ügyészség azonban elfelejtett nóta-pört akasztani Jókai nyakába.

Bövíben lévén a kormánynak pénze: a jó magyar aranyat épp úgy szállítják ezután is Bécsbe, a mint eddig szállították. Szállítják minden hónapban, az osztrák ráták törlesztésére.

Pedig nem volna szabad szállítani. Azonban milyen különbség! Mikor már 48 ban felelős magyar miniszterium kormányzati működését megkezdte: a felsőmagyarországi kincstári aranybányák termékeit a bécsi udvar — rá sem hederítve a magyar kormányra — ősi szokás szerint szekereken Bécsbe akarta szállítani, Kossuth a pénzügyminiszter ezt erőhatalommal akadályozta meg s az aranyat Budára hozatta. Kinyílt erre a bécsi udvar szeme: ni-ni! hát ezután így lesz!?

És most? Most a magyar pénzügyminiszter vasuton, muzsikaszó mellett szállíttatja Bécsbe az aranyat, nehogy valahogy az osztrák fajzatja egy fillérrel is megrövidüljön. Ha másért nem: ezért kellene még egyszer eljönni annak a 48-nak.

Hát az ex-lex másik sarkával, az ujonczozással mi lesz? Mert a pénznek a birtokában van ugyan a kormány, de az ujonczoknak nincsen a birtokában. Ezek Magyarország bérczei és rónái közt, legkivált az alföldi tanyák millióiban vannak elrejtve. — Ezeket onnan elő kell hívni és oda állítani a mérték alá. Bizonyára nagy az osztrák-magyar monarchia imperátorának a hatalma, van neki vagy két millió katonája, de evvel a két millió katonával nincs annyi ereje, hogy egyetlenegyszögédi gatyás legényt oda állíthasson az alá a mérték alá. — Bizony nincsen.

Tudjuk azonban, hogy az imperátoroknak az ereje még mai napig is a szuronyokon alapszik, és ha majd a többi európai potentátok azt látják, hogy: nini! az osztrák-magyar imperátor nem kap ujonczot: akkor ez már meggondolandó dolog lesz — nem annyira Budán, mint inkább Bécsben. Mert mit ér az olyan imperátor szövetséges társnak, aki még ujonczot se kap?

Nem kell tehát édes magyarom az ex-lex-től megijedni. Pénz lesz — de

ujoncz nem lesz. Ha ez Bécsnek tessék: tessék! A magyar nem fogja a fejét a falba verni amiatt, hogy fiát nem viszik elnémet katonának. Hát ne vigyék. És ha nem viszik el: azon egy csep okunk sincs busulni.

Azonban arra mégis kíváncsi vagyok, hogy a hatalom melyik birtokosa állítja föl a Kolumbustojást, a gyermekjáték megoldást: adjuk meg a magyarnak — ami a magyaré.

Az ex-lex világából.

(Nyilatkozatok és adatok.)

A kormány beleütötte a kést az alkotmány testébe. Bécs kedvéért még a törvénytelenre is rávetemednek ezek a gyászmagyarok és a törvénytelenre poszolyájába fulladt Széll Kálmán jog törvény és igazságának becézett, dicsőített anyagi. Csak az osztrák szolga pribékek mindenre kész elvetemültsége domborodik ki részükről. A törvénytelen kormány merény letére vonatkozólag nyilatkozatokat és adatokat sorolunk fel itt, mely jellemző a helyzetre és oktatók a tájékoztatlanra. A „Független Magyarország” mai szama a nemzeti ellenzék több jelestagjának és ösmert, tisztelt barátainknak a nyilatkozatait közli az ex-lexről. Ime a honfui vélekedések:

Barabás Béla, a függetlenségi és 48 as párt alelnöke. A magyar kormány hajója drága rakományal van tele, amelyet a nemzet részére akar szállítani. Ott van a költségvetés, a beruházási, a telepítési javaslatok, a tisztviselők fizetésének rendezése, az olasz borvámklauzula eltörlése, a kiegyezés, a katonai létszám felemelése. Mind-megannyi fontos és szükséges intézmények. A hajó kedvező szelek között elindult. Vihar tamadt. A hajó a tulságos megterheléstől sülyedni kezd. Vagy-vagy. Vagy minden elpusztul, vagy valamelyik nagyobb tehertől meg kell szabadítani a sülyedő hajót. A hajó legénysége tanakodik, veszekszik, vajjon melyik rakományra van legkevésbé szükség? Tétovázásra nincs idő s az ügyes és bátor kormányos kidobhatja a tengerbe a legsúlyosabb s a legkevésbé értékes rakományt, — a katonai létszám felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot. . . S megy a hajó vigan tovább az alkotmányosság hatalmas tengerén. . . Tessék megpróbálni!

Bakonyi Samu, országgyűlési képviselő. — Magyarországnak holnapról kezdve nincs alkotmányos miniszteriuma. Amiótt honvédeink vérüket ontották, vértanúink dicső életüket áldozták, amit a magyarnak és ellenségétől sikerült visszaküzdeni: feladta a számbeli többségében botorul elbizakodott magyar kormány maga. Százszor hivalkodott Széll Kálmán azzal, hogy mindaddig helyén marad, míg a nemzet és korona bizalmát el nem veszi. Azt, hogy a nemzet elfordult tőle, nem akarja meglátni, a koronának pedig nem adott alkalmat, hogy a változott helyzetet megítélhesse. Széll Kálmán vállalkozott rá, hogy az ujonczlétszám emelését alkotmányunk rázkódása nélkül keresztülviszi. A koronával szemben vállalt kötelezettségéért helyt nem állhatott. Legelső alkotmányos kötelessége lett volna tehát, hogy a királyt a kabinet lemondásának felajánlásával a helyzet válságairól és veszedelmeiről meggyőzze. Ezt a kötelességet nem teljesítette ura, királyával szemben sem. Mi jögon meri hát e legvilágosabb alkotmányosság azzal indokolni, hogy az alkotmányos király bizik benne?

Benedek János országgyűlési képviselő: Az ex-lex állapotért a felelősség teljes sulya a kormányt terheli; s kétszeresen hárul ez Széll Kálmánra, ki a kormány élére annak idején épen azért lépett, hogy az ex-lex alkotmányrontó következeit a magyar parlamentről s nemzetünkről elhárítsa. Bánffy is birta a parlamenti többség és a korona bizalmát s mégis bukni kollett az ex-lex előidézéséért. Széll Kálmán is csak e két tényezőbe kapaszkodik: mint szalmaszálakba a végső vergődésben. „Jog, törvény és igazság” jelszavával lépett a kormányra s ime nyakig sülyedt a törvénytelenre. Igaza van Eötvös Karolynak: Széll politikai pályafutásának vége. Bukása csak abban különbözik elődeitől, hogy nagyon is magas paripára ült: s magasabbról zuhan le, mint azok.

A képviselőház ülése pedig akadályokkal folyt le, mert az ex-lex beköszöntése felkorbácsolta a kedélyeket, nem csoda, ha semmire se jutottak. Mint egy megzavart méhkas, úgy zsongott, zajgott a Haz, hiába csilingelt az elnöki csengő, hiába hangzott fel többszörösen az elnök intő szava, semmi sem volt képes lecsillapítani a feldult szenvedélyeket. Közvetlen tíz óra után mindjobban kezdtek gyülekezni a honatyák s hangos beszéddel vitatták a nap jelentőségét a folyosón. A szélsőbal **Barabás Béla** köré gyülekezett, aki kezében a párt manifestumával biztatgatta elvtársait.

Itt van az igazság — megrázva a manifestum iratnyalábját — majd megitéli a nemzet ebből, ki az okozója a történeteknek.

Viharos helyesléssel fogadták Barabás szavait s mint akik már teljesen el vannak készülve a haditerffel, kedélyesen társalognak tovább egymással. Apró reminiscenciákat idéztek fel a Bánffy alatti ex-lexes világból s összehasonlításokat tettek a mai és az akkori állapotok közt. A jobboldali folyosó szintén szokatlanul népes volt. Apró csoportokban élénken tárgyalták a helyzetet. De aki jól megfigyelte a beszélgetőket, hogy a többség — talán véletlenségből, talán szándékosan — ismét pártáryalataira bomlott fel.

A folyosói vitaközlásoknek az elnöki csengő éles csilingelése vetett véget, de már is felhangzottak a szélsőbalról a kiáltások a kormányelnök felé:

— Törvénytípró!

— Mondjon le!

Ami ezután következett, az már nem a képviselőház tárgyalása volt, hanem Széll Kálmánnak vergődése abban a csapdában, melyet ő készített magának. A kormányelnök szóására állott fel, replikázni Polonyinak. — Már felemelkedésénél felhangzott az ellenzék viharzása.

— Törvénytípró!

— Alkotmánysegő!

— Mondjon le!

— Menjen vissza Rátótra!

Széll Kálmán azzal kezdte, hogy tetteiért az országnak felelős, s nem a kissébb-ségnek s tiltakozik ellene, mintha az osztrák 14 § t akarná meghonosítani nálunk. Tovább nem mehetett. Az ellenzék viharzása mindnagyobb mérveket öltött, hiábavaló volt az elnök folytonos kérése, a csengettű figyelmeztetése, a jobboldal dühös mordulása, a vihar nemhogy csillapodott volna, de nőttön nőtt. . . Széll Kálmán megütközve állott helyén. Történetek már hasonló esetek, de még ilyenre nem emlékezett, hogy őt meghallgatni semmiképp sem akarják. Végre belátta ő is, hogy ezt így lehetetlen folytatni s bosszusan intett az elnöknek, hogy nem

Balkányi fényképész.

Debreczen, Piacz-u 81.

A fényképezés valamint a festészet terén külföldön szerzett gyakorlatom által képesítve vagyok művészi munkát és különlegességet előállítani. Képnagyítások, platin, akvarell festmények. Együttal felhívom a t. közönség figyelmét dusan felszerelt raktáramra fényképezési cikkekben, mely minden irányban versenyképes. Amatőr vevőim ingyenes oktatásban részesülnek, valamint díjmentesen használhatják kifogástalanul felszerelt laboratóriumomat. A t. közönség pártfogását kérve, egyttal biztosítom áram méltányosságáról valamint lelkiismeretes kiszolgálásról.

Tisztelettel **BALKÁNYI fényképész.**

képes beszélni. Erre aztán be is rekesztették az ülést.

Mikor az ülést egy negyedóra múlva ismét megnyitották s Széll Kálmán szólásra jelentkezve felállott újra megismétlődött a szünet előtti jelenet. Nehányszót még lebetett érteni beszédéből . . .

— Megtámadtatott. Azzal vádoltatott, hogy alkotmányt sértett . . . ugyanis mint képviselőt kötelesek meghallgatni . . . a méltányosság . . .

De a többi szavai már elvesztek az ellenzék zajában. Apponyi nem megy semmire a csengőjével. Egyszer aztán mégis nagynehezen szóhoz jut. Kijelenti, hogy most már erélyesen fogja a házszabályok legsúlyosabb szakaszait alkalmazni az engedetlenekre. Zugó éljenzéssel honorálja ezt a szabadelvű tábor, az ellenzék pedig óvatosan más taktikához folyamodik. Amint a miniszterelnök beszélni kezd lassu zsongás támad padjaikban, mely hol erősebben, hol lassabban hullámszik. Közbe-közbe folytonosan felhangzik a monoton kiáltás: Mondjon le!

A kormányelnököt ez most még jobban jobban zavarja, mert szavait így sem lehet érteni. Elhallgat s keresztbe főt karokkal néz farkasszemet az ellenzékkel.

Apponyi feiáll az elnöki székben s úgy keresi a zajongókat. De hiába. Hallja a hangokat, de nem tud eligazodni. Tompan zugnak fel azok, hol itt, hol ott. A kormányelnök dühösen hátat fordít az ellenzéknek, majd gondol egyet s a gyorsírókhoz és a többséghez fordulva elmondja, amit mondani akar s azzal leül. Egyetlen szót nem lehetett hallani belőle. Zugó éljenzés kell erre a jobboldalon, míg a szélsőbal harsogva Hoch-ol!

Most Komjáthy Béla áll szólásra. Egyszerre csend lesz. Ő is azt tartja, hogy a jelentés beleütközik alkotmányosságunkba. De hogy érdemlegesen elbírálhassák, kéri a Házat nyomassa ki és osztassa szét.

— Hiszen én is ezt kértem! jegyzi meg Széll Kálmán.

Beöthy Ákos a szélsőbal harsogó éljenzése közepette a Ház feloszlását kéri Holló Lajos indítványozza, hogy ne tüsszék napirendre a jelentést, Barta Ödön pedig azt indítványozza, hogy a jelentést a költségvetés letárgyalása után tárgyalják. Mindnyájan egyetértéssel azonban abban, hogy a jelentés alkotmányellenes.

A mint a hitelesítés megtörtént, Széll Kálmán egy jelentését terjesztette elő a közjövendelmek további biztosításáról és az állami kötelezettségek további szolgáltatásáról. — kérve annak napirendre tüzését — mert tegnap óta megállott a kormány gépezete. A kormánypart egységes helyesléssel fogadta az előterjesztést, mire Szöcs Pál jegyző felolvassa azt, valamint az állami számvéviszéknek saját hatáskörében tett intézkedéseiről szóló rendeletet. De már erre megmozdult az ellenzék. Polonyi Géza, mintha villanyszikra érte volna, ugrik fel helyéből és szót kér. Tiltakozik a jelentés ellen s tiszta alkotmányvétségnek deklarálja azt. (Ugy van! Ugy van! zugja vissza a szélsőbali tábor s egymás után hajtja a kormányelnök felé kifakadásait: Törvénytipró! Alkotmányvétség! Mondjon le! A szabadelvűek hatalmas tömege védi a pártvétségért s harsogva zug vissza az ellenzéknek.)

De Polonyi tovább korbácsolja a szenvedélyeket. Az előterjesztést, ugynevezett szükségrendeletekkel való kormányzás kezdetének nevezi, mert csakis a felhatalma-

zási törvénnyel lehet joga a kormánynak a szükséges kiadásokról és bevételekről rendelkezni. E kemény szavakat már az ellenzék perczekig tartó tomboló lelkesedése követi s Apponyinak csak nagynehezen lehet a rendet ismét helyreállítani, hogy Polonyi folytathassa beszédét. Ez azonban csak olaj volt a tüzre. Mert Polonyi befejezte ugyan azonnal beszédét, de égő csóvát dobott a ház asztalára. Dörgő hangon tiltakozott a jelentésnek még csak a tárgyalása ellen is és harsogva követelte, hogy a ház elnöke adja vissza a jelentést annak aki beadta a miniszterelnöknek . . . Mint a megsebzettek, tiltakoztak ellene a jobboldali mezei hadak, de tulharsogta azt a szélsőbal ujongó helyeslése.

Magyar-szász barátkozás.

(És a debreczeni kollegiumi kantus kirándulása Nagyszebenbe.)

Egy Nagyszebenben élő lelke- és széles látkörű magyar honfitársunk volt az, ki e lap és a szebeni „Siebenbürgisch Deutschen Tageblattes“ segítségével a magyar-szász közeledés szép, üdvös eszméje mellett mozgalmat indított. E mozgalomnak már eddig is jelentkeztek mind magyar, mind szász részről az erkölcsi és anyagi sikerei. A magyar-szász iskolás növendékeknek és gyermekeknek csereje folyamatba tetetett. És idáig nem a szász testvéreken mult, hogy lassuak a közeledés első lépései. De mi tudjuk, hogy a műveit magyar családok részéről is mihamar teljes méltánylást nyer ez az eszme és egyetértésben a szász szülőkkel előmozdítják, hogy míg itt lent az alföldön a szász szülők csere gyermekei a virágos mezők, akáczlombos várcsok őszinte és napsütötte népével, nyelvvel ösmerkedhessenek, barátkozhassanak, addig magyar fiaink, lányaink meg a csere útján fent a gyönyörű tájakon, az anyagilag, szellemileg gazdag, családiasságában kiváló szászszággal ösmerkedhessenek és német nyelvöket megtanulhassák. A végeredmény pedig az lesz, hogy a közös haza gyermekei egymás nemesebb tulajdonságait, egymás szép nyelvét megszeretvén, sok indokolatlan és kölcsönösen káros ellenszenv előítéletei lefognak omolni és a fenyegető küzdelmek közepette nagyobb rázkódtatások nélkül tart fent mind nyájunkat édes hazánkkal együtt az egymás méltánylásából, egymás megösméréséből keletkezett testvéri szeretetnek és becsülésnek a kapesa. Nem szabad tehát kicsinyleni a cseregyermekek útján való közeledést; sőt meg kell ragadni erre mindkét részről az alkalmat, nagy eszméknek csirái azok.

De más uton is történt illetőleg történi közeledés a szász-magyar barátkozás valószínűsítésére. Ilyen lett volna például a debreczeni ősi református kollegium kantusának és a hozzájuk csatlakozó tanároknak, ifjaknak a kirándulása, hangversenyezése Nagyszebenben, mely azonban tekintettel a közeledő pünkösztől vakációkra, midőn a kirándulásban résztvevő ifjaink nagyobb része inkább tekintettel a közeli évszázó vizsgákra, ez évről elmarad. Azonban hiszem, hogy már a közel jövőben megvalósítható lesz, mert bárha e megindított mozgalom kapesán hivatalos meghívás nem is történt szász barátaink és honfitársainktól; de illetékes helyről és módon értesítés lett adva mind a kantus felügyelő tanárának, mind lapunk

felelős szerkesztőjének, hogy a debreczeni diákok „a szászszággal részéről a legbarátságosabb fogadásról, elszállásolástról, a megtartandó hangversenyen való közreműködésről stb. legyenek biztosak.“ És e közeledés az ősi szászváros előkelőségeinek, három nagy vezető, népszerű együletének közös határozásával történik, kik a szász polgársággal egyetértve, távirati értesítésünkre a rendező bizottságot is megalakítván, minden intézkedésekre keszek a debreczeni vendégek méltó fogadásához. Mi őszinte örömmel fogadjuk az önzetlen közeledés ezen jeleit és a szász testvérek előtt pedig az ezen évszázbeli diák kirándulás elmaradását kifogja menteni és a mi barátságos, őszinte, hátsó gondolatok nélküli álláspontunkat megfogja ösmertetni velők a szász-magyar közeledés egyik leglelkesebb barátjának, a debreczeni ev. ref. theologiai akadémia tudós tanárjának, Csiky Lajosnak a nagyszebeni lelkes kezdeményezőhöz, magyar honfitársunkhoz intézett ezen levele:

Mélyen Tisztelt Biró Ur!

Többszörös levélváltásunk után immár végleges megállapodásra juthatunk debreczeni ev. ref. főiskolánk ifjusági énekkarának Nagy-Szebenbe kirándulása, vagy e kirándulás elmaradása ügyében.

Végtelenül jóleső örömmel értesültem b. leveleiből, hogy az ősi szász város, Nagy-Szeben, illetőleg a nemes város három nagy egylete: a Germania, a Männergessangverein és a Turnverein, gyüleéseikben és tagjaik magán értekezletein behatóan foglalkoztak főiskolánk énekkarának, egy Nagy-Szebenben általa tartandó hangversenyre meghívásának igazán fontos, csaknem korszak-alkotásra hivatott kérdésével.

Teljesen tisztában vagyok e kérdés nagy jelentőségével, érdeme szerint tudták azt méltányolni mindazok, kikkel arról beszéltem. Egy szebb, egy óhajtott jobb kor hajnali derűjét látjuk abban felénk világítani, s örültünk, hogy mint a természeti világban itt is keleten jó fel a nap, hogy elüzte a borongó homályt.

Tegnap olvastam aztán Neugeboren Emil urnak, a n. szebeni „Tageblatt“ szerkesztőjének a „Debreczen“ szerkesztőjéhez íj. Móríz Pál urhoz intézett levelét, melyben írja, hogy a n. szebeni „szász egyletek arra a megállapodásra jutottak, hogy a debreczenieket nem fogják ugyan hivatalosan meghívni, de ha ezek saját magok initiációjából Nagy-Szebenbe jönnek, a szászszággal részéről a legbarátságosabb fogadtatásról, elszállásolástról, a megtartandó hangversenyben való közreműködésről stb. legyenek biztosak.“

Azonnal megbeszéltem a tudósítást akadémiánk igazgatójával, Dr. Kereszy Zoltán jogtanar urral, s hivatali minőségünkben ketten, ő, mint főiskolánk feje, én pedig, mint a főiskolai énekkar felügyelő tanara, arra a megállapodásra jutottunk, hogy a legbarátságosabb jóindulattal nyújtott szász jobbot mélyen érzett, őszinte magyar barátsággal rázzuk és szorítjuk meg, s a hozzáink való közeledésnek e felremagyarázhatatlan bizonyosságát olyan vívmánynak tekintjük, a melyre a mi debreczeni főiskolánk, ennek tanárikara épen úgy mint ifjusága, minden időben büszke lehet.

Az alakilag negatív, de a közeledés eszméjét tisztán felkaroló és pártoló határozatra az a válaszuk, hogy most nem megy el Nagy-Szebenbe főiskolai énekkarunk, de nem feledjük el a megtörtént dolgot, s a magunk részéről mindent elköve-

Kardos László

Lakásberendezésekhez
Csipke és Szövetfüggönyök, Szőnyegek, valódi Linoleumok, ágy és
asztalterítők, Kalotaszegi és Székely varrottások.

DEBRECZEN, Kossuthczca.

tünk, hogy a szász részről meghozott baráti közeledés az igaz testvéri szeretet édes, minden keserűséget kizáró szent érzelmévé valósuljon át. Nekem egy erdélyi szász városban, hol kis fiamat tanítottam, nagyon sok módomban és alkalmam volt megszeretni a szászokat, én hát tudom, hogy a személyes érintkezés mennyi sok félreértést megszüntethet s így én ápolni fogom az eszmét, hogy az elvetett mag jó alkalmadtán csirába szökkenjen, élő favá emelkedjek, melynek árnyékában szász és magyar honfitársak szeretettel barátkozzanak.

Addig pedig közeledjünk mi, Debreczen és Nagyszeben lakói. Közeledjünk egymáshoz az által, hogy akár a nyári nagy szünidőre, akár egész tanévre cseréljük ki egymással gyermekeinket. Hadd tanulja az a kis szász fiu vagy leány megismerni a magyar, s hadd tanulja az a kis magyar fiu vagy leány megszeretni a szászt. Mert van nekünk ám mindkettőnknek határozott érenyeink is.

Fogadja, m. t. bíró ur, szíves köszönetünket a közeledés nemes és szép gondolatának közvetítése körül kifejtett fáradozásáért. Bizony mondom, hogy nem hiábanvaló munkát végezett. Adja át kérem, üdvözlötünket mindazoknak, kik ama legbarátságosabb kéznyújtásban előljártanak.

Isten önnel! Szíves szeretettel üdvözlöi
Debreczen 1903. április 30.

barátja
Csiky Lajos
a Ferencz József-rend lovagja,
ev. ref. theol. akad. tanár.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap a következő sorrendben tartatik meg: Nagytemplomban: Bíró Ferencz h. lelkész. Kistemplomban: Dicsőfi József lelkész. Újtemplomban: Könyves Tóth Kálmán. Ispolytemplomban: Szabó Bertalan s. lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népisk. felügy.

Az ágost. hitv. ev. templomban reggel 8 órakor: Gebauer Károly gyáros és alkalmazottjainak hálaadása, d. e. 9 órakor: liturgiai istentisztelet, tartja Materny Lajos főesperes, d. e. 10 órakor: Máté Károly segédlelkész tart istentiszteletet.

Thaly Kálmán a Rákóczi-ünnepen.

A nagy fejedelem, Rákóczi Ferencz dicső emlékének és szent szabadságharcza 200 éves fordulójának Debreczen város is emlékülennep rendezésével áldoz, Debreczen város ezen ünnepe ki fog emelkedni a többi ünnepek fényes sorozatából is, mert az áldozás főpapja hön szeretett Thaly Kálmán képviselőnk lesz, ki, mint a nagy fejedelem korának, a szabadságharcz dicső küzdésének aranytollu megörökítője, az egész országban leghivatottabb tolmácsolni érzéseinket. Debreczen város május 22-én ünnepli a Rákóczi-ünnepet, melyen az ünnepi beszédet Thaly Kálmán dr. fogja tartani, erre az ünneprendezőbizottság kérte fel a kiváló tudós, és szeretett képviselőt, kit ez alkalmából Kovács József polgármester a város közönsége ne-

vében is szeretettel hívott meg az ünnepségre. Reméljük és kívánjuk, hogy a dicső szép ünnepi alkalmából friss erőben, egészségben üdvözöljük büszkeségünket.

Magyar-szász csere.

A magyar szász csere viszony megvalósítását nem ejtjük el; mert már idáig is történtek mind szász, mind magyar részről közeledések és széles körben keltett érdeklődést ez az eszme, melyet lapunk pendített meg először. Mi természetesen az alföldi magyar értelmiséget buzdítjuk a csere, mely a szászokon nem mulik. Pedig nekünk is érdekünkben áll, hogy gyermekeink képességeit oly minden tekintetben kedvező helyen és magas értelmiségű, ősi erkölcsihez hiven ragaszkodó törzs megismerésével terjesszük, mint a szászoknál közt. Viszont a szászoknak sem kell magyarázni, hogy mily előnyöket érnek el, ha gyermekeiket a mi magyar alföldi családjainknál helyezvén el: ösmereiket fejlesztik; de főbbképpen hogy mind magyar, mind szász részről a családi tüzhelyeknél ösmervén meg egymást, baráti, tesverri rokonszenv fejlődik közöttünk; mert ez a jó viszony okvetlen be fog következni. A rokonszenvező társadalom ereje felül emelkedik a politikai aggályoskodásból eredt, legtöbbször indokolatlan vagy félreértés szülte ellentétek fölött. Most is örömmel közöljük tehát azon Nagyszebenből kapott hírt, hogy nyárara több szász képezdésznő óhajt magyar családhoz menni, sőt czímet is közzöhetünk. Egy nagyszebeni kisasszony Hannerth Mariska nyárara magyar családhoz akar menni, hogy magát a magyar nyelvben gyakorolja. A fiatal kisasszony már most is meglehetősen beszél magyarul és jelenleg a szasztanítónőképzőben másodéves növendék. A tanításban energikus és következetes, úgy gondolja, hogy kapna teljes elátást és ezért németből bukott diákot tanítana. A kisasszony közelebbi czímet illetőleg felvilágosítással szívesen szolgál a szerkesztőség. Mi részünkről dicsérjük és példaul állítjuk az ifju tanítónőképezdesz gyakorlati gondolkozását. Azután ez alkalmából újból felemlítjük, ismetelten ajánljuk a gyermekes uricsaladok figyelmébe, hogy főtiszteletű dr. Theil Rudolf nagyszebeni ag. evangélikus ur még mándi: nem kapott a deák fiának nyárara cserét. Valóban csodáljuk ezt a közönyt, hisz kapva-kapni kellene az ilyen csere, midőn gyermekünket a nyári szünidőre festőszép, egészséget üdítő vidéken, magas műveltségű uri családnál helyezhetjük el, hol a gyermek, a diák nemcsak szórakozhatik, de ösmereit is gazdagon fejleszheti egy kedves uri család körében. A czím főtiszteletű dr. Theil Rudolf ág. ev. lelkész ur Nagyszeben, mi hisszük, hogy nem hiába iktattuk ide.

Motoros közlekedés a Debreczen-Hajdunánási vonalon.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter a forgalom emelése czéljából motoros közlekedést akar létesíteni. A miniszter erre a célra megis rendelte már a kocsikat és az első kísérletet

olyan vonalon akarja eszközölnetni, melynek esztensiv gazdasági érdekei vannak és a mely 50—70 km. hosszúságú. A debreczeni üzletvezetőség is értesült erről a tervezetről és a minisztert értesítette, hogy az ő intenczióinak teljesen megfelelne a Debreczen—Nánási vonal; mert mindentekintetben megfelelő — ez a vonal a motoros közlekedésre, úgy a gazdasági érdekeket, mint a vonal hosszát illetőleg. A miniszter, mint értesülünk, szintén igen alkalmasnak találta a motoros közlekedésre a Debreczen—Nánási vonalat, de még ezideig nem döntött, vajjon ezen a vonalon létesíti-e az országban az első motoros közlekedést; de tekintve a czél-szerűséget, több mint bizonyos, hogy itt nyílik meg az első motoros közlekedés és pedig valószínűleg augusztus hónapban.

A debreczeni lóversenyek

mai délutánjára enyhe szep májusi idő derült ki. Ma szombaton és holnap vasárnap délután fog lezajlani ez a verseny, melyre ezuttal is számos, nevezések történtek.

Felelős szerkesztőnk tanulmányutja.

Lapunk felelős szerkesztője e hónap közepe táján kezdi meg erdélyrészi tanulmányutját a V. H. O. Sz. utazási ösztöndíjával. Jól esik jelezni, hogy e tanulmányut iránt mindig több és több felől nyilvánul rokonszenves érdeklődés. Most legutóbb az Erdélyi Karpat Egyesület kebelében alakult kolozsvári Székely Társaság igazgatósági ülésen foglalkoztak vele, mely igazgatósági ülésen a kolozsvári s erdélyrészi társadalomnak következő tényezői voltak jelen: Balázs Ferencz dr. posta-távirda tiszt, Barabás Endre áll. tanítóképzőintézeti tanár, Belle László tanár, Csifó Salamon unit. egyház. titkár, Deak Zsigmond honvéd alezredes, Fekete Gábor kir. ítélőtáblai elnök, György János dr. tanár. Incze Gerő kir. tábla bíró, Kelemen Lajos tanár. Kovács Géza postatávirda főtiszt, Orbók Mór tanító képzőintézeti igazgató, Pal István kanonok, Pákei Lajos főmérnök, Pap Mihály ny. csendőrezredes Radnóti Dezső E. K. E. főtít. kár. Seprődi János dr. tanár, Zsögön Béla dr. posta- és távirda tiszt. — És az igazgatósági ülés tárgyalásainak során, szóba került felelős szerkesztőnk tanulmányutja is, amelyre vonatkozó határozatról az „Ellenzék” ezeket írja: „Itj. Móricz Pál debreczeni szerkesztő támogatását elhatározta a társaság, a ki a székelyföldi viszonyok tanulmányozására a jövő hó folyamán a Székelyföldet is be fogja utazni.” Felelős szerkesztőnk hálás köszönettel veszi tudomásul az igazgatóság bizodalmas jóindulatát és rokonszenvét.

Egy debreczeni gyár emlékülennep.

Debreczen gyárvállalatainak egyik legnevezetesebbje, Gebauer Károly koporsó-

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja az ártalmatlan növényi anyagokból készült s kipróbált jó hatású Dr. Borsos-féle HAJSZESZÉT, mely megóvjá a fejbőrt az el-korpásodástól, megszünteti a hajhullást, a hajvégek megtörését s szétszakadását, a hajelmolyosodását. Megszüntet mindenféle haj-betegséget s ezért mint óvszer is melegen ajánlható. Nem rontja a haját, sőt annak növést elősegíti s a haját dussá, sűrűbbé teszi. Kis üveg ára 1 kor. nagy üvegé 2 kor. Azoknak, kik a hajszesznek nem barátai, ajánlható a fentihez hasonló hatású s jószágú Dr. Borsos-féle Hajkenőcs, melyből kis tegely 1 kor. nagy tegely 2 kor. (2)

Női zenekar a Magyar Király kávéházban.

Perlot birneves karmester vezetése mellett ma szombaton és a következő napokon a budapesti előkelő női zenekar hangversenyeket tart. Ez élvezetes beléptidij nélküli estélyekre felhívjuk olvasóink figyelmét. — A gyors és pontos kiszolgálásról a figyelmes kávé Erős Jakab legjobban gondoskodik.

gyára, mely az egész országban, és a külföldön sőt Amerikában is ösmert és üzleti összköttetéseket tart fenn, 25 éves fennállási évfordulóját holnap ünnepli a gyáros a munkások és a meghívott közönség közbenjöttével. Délelőtt 8 órakor istentiszteletre vonultak. Majd Gebauer Károly gyáros jutalom és emléktárgyakat osztat ki hű munkatársai között végül közös reggeli zárja be az ünnepélyt. Szívesen adunk hírt a jeles gyár vállalatáról, melynek a külfölddel is, Amerikával, de még Ausztriával is nagy összköttetése van, és kívánjuk, hogy a jövőben még hatalmasabban fejlődjék, különösen az osztrák sógorrali összköttetése.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Hétfőn délután 3 órakor rendkívüli városi közgyűlés lesz Puky Gyula főispán elnöklésével. A közgyűlés névszerint szavaz 3 rendbeli városi terület elidegenítése felől.

Debreczeni katonai hírek.

A tavaszi katonai kinevezések több debreczeni tisztnek is hoztak csillagot. A király Philipp F. 39. gy. alogezredbeli alezredes ezredessé nevezte ki. A Vilmos huszároknál őrnaggyá lett br. Ulm Ferenc százados. A 3-ik honvédgyalozrednél őrnagy lett Machek Gusztáv, I. osztályú százados nemescsepi Buzás Miklós. — II. osztályú századosok lettek Balla Jenő és Dingha Sándor, főhadnagy lett Julier Ferenc. Sárossy László pécsi huszárfőhadnagyot II. osztályú századoská kinevezvén, a debreczeni 2-ik huszárezredhez helyezték át. Első osztályú főállatorvossá lett Krämer Lajos, Herkus Péter állatorvost pedig állatorvossá neveztek ki, mindkettőjüket a 2-ik honvéd-huszárezrednél. A debreczeni 3-dik honvéd gyalozred tisztii állományában — több á t h e l y e z é s is történt. — A honvédelmi miniszter a következő tiszteket helyezte el: Borbély Ferenc százados a besztercebányai 16. gyalozredhez, Rab Ákos főhadnagyot a lugosi 8. honvéd gyalozredhez és Polnisch Jakab főhadnagyot pedig a miskolci 10 honvédgyalozredhez. A harmadik honvéd gyalozredhez pedig a következő tisztek lettek áthelyezve: Hollósi Tihamér százados a budapesti 1-ső honvédrezredtől, Sonnecker Sándor főhadnagy a nagykanizsai 20. honvédezredtől, Ujházi Andor főhadnagy az észéki 28. honvédezredtől, Klein Jenő főhadnagy kezelőtiszt a szegedi 5. honvédezredtől és végül Schuster hadnagy kezelőtiszt a székesfehérvári 17 honvéd gyalozredtől.

Házasságkötések az elmúlt héten.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Farkas Imre—Propper Irén, Reschofszi Béni—Winter Laura, Szilágyi Mihály—Deczkó Margit, Hirsch József—Fischbein Margit, Rosenberger Hermann—Fischer Etelka, Veres István—Czenke Mária, Vajtkó János—Papp Mária, összesen 7 pár.

Fésűgyár Debreczenben.

A gyáripár fellendülését jelenti az az új iparvállalat, mely nemrég létesült Debre-

zenben. Dömsödy Ferencz fésűgyárat létesített a Kandia-utca 15. sz. alatt folytatta üzemét. A vállalat vezetésében most változás állott be, amennyiben Hajnal Samu kilépett a cégből. A gyár ezután fokozottabb mértékben működik „Első debreczeni fésűgyár” cég alatt.

Lakásváltozás.

Oláh Géza kir. bir. végrehajtó lakását és irodáját Miklós utca 11 szám alá helyezte át.

A színházi reklámfüggöny

árlejtése fölötti pályázat tegnap járt le. Két ajánlat érkezett be. Egyiket Gyöngyössi Viktor, a másikat Zelinger Ede adta be. A tanács legközelebb dönt az ajánlatok felett.

Jó tanács.

Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedésből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margit-szigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

A legszebb és legszerencsésebb házak egyike

Budapesten a Király bazár a Ferencziak-terén, mely dusan aranyozott homlokzatával valószínű látványosságot képez. A főkapu melletti díszes helyiségben van a Budapesti Takarékpénztár osztályosorsjegy eladási osztálya, a hol legutóbb — a mint a napilapokban is olvasható volt — rövid időközben három nagy fönyereményt fizettek ki a szerencsés sorsjegyvevőknek. Jelenleg a posta ismét özönével hozza a megrendeléseket ezen szerencsés bankháznak, miután az új huzás már május 23-án történik. Ott a legkisebb rendelést is pontosan intézik el, költséget pedig nem számítanak. Egy negyed sorsjegy ára 3 korona, egy fél 6 korona, egy egész 12 korona. Ki onnan sorsjegyet hozatott, még nem bánta meg.

A magyar világfürdőből.

Herkules fürdő méltán nevezhető világfürdőnek. Az is. Onnét a nyár folyamán több érdekes és különösen a beteg emberiséget érdeklő híreket fogunk kapni. Mint értesülünk, az olvasóink előtt már ösmert dr. Klein Eberhard a szivbajosok, valamint az elhízásban szenvedők számára ott meghonosított és sikerrel alkalmazott új, ugynevezett nauheimi gyögmódot a jövő évad alatt folytatni fogja.

A nagy jutalom.

Az osztályosorsjáték záróhuzása után mindenki izgatottan várja, hogy ki nyeri meg a 600.000 koronás nagy jutalmat. A napokban lefolyt huzás alkalmával a legnagyobb osztályosorsjáték-üzlet Török A. Társa bankház (Budapest, Teréz-körut 46.) 4 szerencsés vevőinek kedvezett a ritka szerencse és 4 család most uszik a boldogságban, hogy e cég szerencséjében bizott és hűen kitartott a Török bankház mellett.

Ezen nagy jutalom kivül ugyanancsak a VI. osztályban a 30.000, 20.000, két 10.000 koronás, több 5000 és sok egyéb fönyereményt fizetett ki e szerencsés bankház vevőinek, úgy, hogy ezen egyetlen egy osztályban körülbelül egy és fél millió koronát nyertek a szerencsés vevők Török A. és Társa bankházában. Ezen az alapon nemcsak a legnagyobb, hanem a legszerencsésebb bankháznak is mondhatjuk a Török céget. A hálanyilatkozatok száma, melyeket a cég szerencsés vevőitől kapott, igen nagy. Az a határtalan bizalom, melyet e bankházzal szemben vevőink tanusítanak, folyton szélesebb körökben terjed el, mert a nagy közönség már ismeri e cég szerencséjét, korrekt üzleti elveit, pontosságát, diszkrétizóját és előzékenységét, melyet mindenkivel szemben egyformán tanusít. Ennélfogva indítatva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházat Budapesten (főüzlet: VI. Teréz-körut 46.: fiókok: Váci-körut 4., Múzeum-körut 11. Erzsébet-körut 54.) aki oly számos és nagy nyereseményt fizetett ki már vevőinek, mindenkinek ajánlani, mert az osztályosorsjegy vásárló közönség itt teljes biztonságot élvez minden irányban.

Az osztályosorsjáték.

Tudvalevő dolog, hogy a magy. kir. szab. osztályosorsjáték játéktörve már a most beveződő sorsjátéknak is több nyereseményt juttatott. Ez az új játéktörve, a mely, természetesen a májusban kezdődő sorsjátékokra is vonatkozik, egész sor fönyereménnyel és nagyobb nyereseménnyel szaporítja a nyereseményeknek már amugy is tekintélyes számját, a mennyiben ez az összeget 13.160.000 koronáról 14.459.000 koronára emeli. Egy millióval nagyobb tehát a nyeresemények összege, míg a sorsjegyek száma tizezerrel lett nagyobb. Megjegyzendő, hogy az új nyeresemények közt van egy 80.000 koronás, egy 50.000 koronás, egy 20.000 koronás, öt 10.000 koronás. Mindez azt bizonyítja, hogy az új játéktörve folytán a nyeresés esélye megjavult.

A Polgári Takarékszövetkezetnél

1903. évben az eddigi évtársulatok eredményeit mindenben felülmúló sikerrel kezdte meg a VII. évtársulat működését. Az eddigi 1890 taghoz 850 új tag iratkozott be és az előző évtársulatok 53.100 törzsbetéte eddig 13.000 törzsbetéttel szaporodott. A közönségre feltűnő jó hatással volt az 1902. év mérlege, mely 40.740 korona tiszta jövedelmet tüntet fel. A szövetkezet fennállása óta kiadott kölcsönök az elmúlt április hónapban tuhaladták az 1.000.000 koronát. A tagok igényeinek könnyebb kielégítése céljából a Szövetkezet 8 éves törlesztéses jelzálogi kölcsönöket is engedélyez.

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Naponta

érkeznek

ujdonságok

Hatóságilag engedélyezett

üzletfelosztási

végkiárulás.

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, — u. m.: angol papírok, szivar és cigaretták, szipkák, sítapácák, finom bőrárak, pénz, szivar és cigaretták tárcák, sport és gyermek játékszerek: **football labdák, teniszhajók, labdák; valamint teljes tennis felszerelések**; finom acél és késárak, ollók, zsebkések, borotváló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, **illatszerek**, és mindenféle pipere kellékeket.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy más vállalkozás miatt

kézmű, vászon, rövidáru

kereskedésemet felosztatom.

Az összes áruk felette olcsó árért adatnak el. — Berendezés eladó.

Tisztelettel **MAYERING GYULA.** Piacz-utca.

Csepélsi szén.

Olvasóink szives figyelmét felhívjuk a Magyar Altalános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest, mai hirdetésére.

Csodálatos

azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arczbőrrel szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ránczokat és redőket, az arczbőrt üdévé, finommá varázsolja. A párizsi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban az összes szépitőszereket kiszorítja. 1 üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 korona és poudér 1 kor. 20 fil. és 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszerháza Temesvár. Kapható minden gyógyszerárban.

Mi a hölgyek dísz?

Szép tiszta, üde arczbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit Crème által. Nemesak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Crème az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arczot üdit, fiatalít és szépít. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ránczokat és egyéb bőrbajt eltávolít. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

A tisztelt

olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztálysorsjeggyűjtőde hirdetésére.

Nyilatkozat.

A szolvai gyógyvizet kiváló sikerrel használom praxisomban és magam is annyira hozzászóltam, hogy nélkülözni nem tudom. Dr. Zavaros Gyula Kölesd (Tolna-megye.)

A szolvai ásványvizet kitűnő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy az annak idejében kibocsátott körlevelünkben foglalt ígretünkhöz hiven az

1903. évi április hó 14-én és 29-ik napján

tőlünk vásárolt árúk értékét az általunk kiadott jegyzék visszaadása ellenében

Május 1-től 5-ig minden levonás nélkül készpénzben vissza fizetjük.

Kijelentjük egyidejűleg, hogy ezen eljárásunkat a jövőben is minden változtatás nélkül megtartjuk.

Melyek után magunkat a n. é. közönségnek továbbra is becses pártfogásába ajánlva maradtunk

Teljes tisztelettel

MAJTÉNYI és ZENGEVALD

divat vászon és rövidaru kereskedése

Debreczen, Főpiacon, a „BIKA” szállóval szemben.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen. Kistemplom bazar.

A költözködési idényre ajánlják

**szőnyeg, függöny,
linoleum ágy és asztal
terítőket,**

**Madráczok, Paplanok,
Butorszöveteket.**

— Óriási választékban. —
Szabott ár. Előzékeny kiszolgálás.

„Kis Pipa” vendéglő

Petőfi-tér 10. szám.

Van szerencsém a n. k. szives tudomására adnom, hogy Némethi László ur 1902. évi termésű Sámson kerti borait megvettem.

Uj bor literenként 64 fillér.

Ugyisint 1900. évi Muszka Magyarádi ó bort nagy mennyiségben Feszler Karoly nagytermelő urtól szereztem be.

Ó bor literenként 88 fillér.

**Május 1-től nyári kerthelyiség
megnyitása.**

Szombat és Vasárnap Zene estély.

Naponta fris villás reggeli Dreher Sör csapolással.

Pontos kiszolgálásért és fris ételekért kezeskedik a vendéglős

KEMÉNY JÁNOS.

1398—1902. v.k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3168/5—1902. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Brüder Hönigsberg bécsi cég részére Székely Jenő és Társa debreczeni cégtől 229 kor. 06 fil. tőke, ennek 1903. márczius 19-től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 k. 34 fl. perköltség erejéig 1902. é. nov. hó 21-én bíróilag felülfoglalt és 1450 koronára bécsült férfi és női cipőkből és egyéb árúkból álló ingóságok 1903. május 4-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és alperes cég üzletében Piacz-u. 26. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. apr. 16. án.

Török Péter bir. kiküld.

Az új szőnyegházban

ujjonnan nagyválasztékban érkeztek:

Szőnyegek

Ágy és asztalteritők

Szővet, selyem, plüsfüggönyök

Butorszövetek

Ujdonság:

Aplikált csipke Storok

Volanttal.

Valódi Linoleum.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 11.

Lóverseny.

Belépti jegyek a május hó 2-án szombaton és 3-án vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur műipararu kereskedésében (városház épület) kaphatók.

Eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribün rajza tájékoztató szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés) az első vagy a második sorban **16 kor.** Zártszék **2 korona.** Ülőhely **1 korona.** Alló hely **40 fillér.** Lovasjegy (a pályakör belsejébe) **4 korona.** Belépti-jegy a tribün előtti térre **egy napra 6 korona, két napra 10 korona.** Tribün előtti térre szóló beleptijegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek és önkényesek számára **4 korona.** Versenysorozat (program) egy példány ára **20 fillér;** ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a m. kir. főtőzsdében kaphatók. — **Totalisateurón való fogadások 5 és 10 koronás** tétellekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhető. Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy **belépti jegyét láthatólag viselni** sziveskedjék. **Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.**

Haszonbérbe kiadó

Monostor-Pályi határában, a vasut mellett egy 384 holdas birtok. Feltételek megtudhatók **Jónás Albertnél** Debreczen, Széchenyi-u. 17. vagy a tulajdonosnál **Weisz József** Tisza-Adonyban.

Eladó tanyaföld.

II. Szoboszló határában a várostól 1/2 órányira fekvő 66 kat. hold prima szántóföld nagy tanyával eladó.

Értekezhetni **Ulrich Jenővel** Debreczeni Első Takarékpénztárnál.

A párisi világkiállitáson - GRAND PRIX - a legnagyobb kiöntetés.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V-dik kerület, Váci körút 32-ik szám alatt.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUND LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló, marokrakó és kévekötő-
aratógépeit,

továbbá aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Rendkívüli szerencse BIHARI EDE

főáradájában, ahol eddig több mint

HAT MILLIÓ

koronát nyertek.

Sok 20,000, 10,000, 5000, 2000 koronás főnyereményen kívül a következő főnyereményeket fizettem már ki:

600,000 kor. a 69,636 számra

600,000 kor. a 28,718 ”

200,000 kor. a 18,445 ”

80,000 kor. a 69,691 ”

60,000 kor. a 23,772 ”

30,000 kor. a 103,298 ”

30,000 kor. a 14,199 ”

továbbá f. évi március 28-án ismét

200,000 koronát a 28,632. számra

Az I. osztályú sorsjegyek ára :

egy nyolcad (1/8) —.75 frt vagy 1.50 k.	egy negyed (1/4) 1.50 frt vagy 3.— k
egy fél (1/2) 3.— „ „ 6.— „	egy egész (1/1) 6.— „ 12.— „

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden rendeléshez a hivatalos tervet ingyen mellékelem. A hivatalos nyereményjegyzéket huzis után azonnal küldöm. Szíveskedjék megrendeléseit azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 9-ig

alóli szerencsés főelárusítóhoz juttatni.

BIHARI EDE

Budapest, Városház-utca 14.

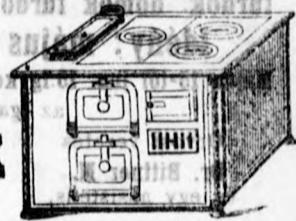
Árlejtési hirdetmény.

Biharmegyében fekvő Berettyóúj-falu község, utcáin szilárd anyagból gyalogjárdát készített mintegy 7000 m² területen; a vállalatnak nyilvános árlejtésen való kiadására határidőül 1903. évi május 16. napjának d. e. 9. órája tüzetik ki a község-házához, hol az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Berettyóújfalú, 1903. április 24.

Kerekes Gyula, Kinter Mihály,
jegyző. főbíró.

Triumph-
Takaréktűzhelyek

háztartások és gazdaságok részére mindenféle kivételben. 30 év óta a legjobbnak és legtartósabbnak elismert szilárd gyártmány. A legnagyobb megtakarítás a tüzelő anyagban. Takaréktűzhely különlegességek szállodák, vendéglők és kávéházak részére. Árjegyzéket és költségvetéseket készséggel küld. Ügyes. szállodások, építőmesterek és földbirtokosoknál ismeret-séggel bíró viszont eladók kerestének.

V. Triumph takaréktűzhelygyár G. Goldschmidt & Sohn
Wels. Ob. De.

A szőlő
OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten :

50 kilogrammos zsákokban a klgm. 46 fl.
10 és 5 klgmos zsákokban, valamint 2 klgmos dobozokban a klgmkint 50 fl.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja !!

Ott, ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás !

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V. Alkotmány-u. 31 sz.

A por kapható és megrendelhető Kontsek Gézánál Debreczenben.

Boros Testvérek nődivat áruházában

Divatos Jó
Jó Sefrek, Batisztok, Vász-
Olcso nak, Szőnyegek, Füg-
Divatos nyök, Ágyterítő, Pipere
cikkek.

Eladó 12 ezer zsup a Dragóta ta-
nyán a Macson.

Elektro mechanikai műhelybe ügyes
fiu tanulónak felvétetik Kos-
suth-u. 1. az udvarban.

A Kölcsonös segélyző egy-
lethez megfe-
lelő előképzettséggel egy gyakornok keres-
tetik.

Német kisasszony
délutáni órákra alkalmazást keres. Czim a
kiadóban.

Lakást ellátással intelligensebb izr.
családnál önálló fiatal em-
ber keres. Ajánlatokat kéri a kiadóba.

„Rudolfsbad“ vizgyógyintézet.

Reichenau, Alsó-Ausztria.

Bécsből 1 1/2 óra távolságban, Reichenau-
Payerbach déli vasuti állomás.

Teljesen berendezve **hydrotherapia. vil-
lanyos gyógymód, gépies gyógyforrázat, me-
leg. éghajlati kezelés, szénsavas fürdő, fenyő
fürdők, homok fürdő és fangóra.**

Idény: május 15-től októberig

Május 15-től jun. 15-ig kedvezmény. Ismertetést küld
az igazgatóság.

Orvosi vezetés
Dr. Bittner M.
és egy assistens.

Tulajdonos:
Waisnix I. W.
örökösei.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei pünkösdi

országos vásár

a kereskedelmi m. kir. miniszterium 11133.
sz. engedélye folytán nem május hó 28-tól
janus hó 1-ig, hanem ezen évben kivételesen
1903. évi május hó 14-től május 18-ig
fog megtartatni.

**Mindenféle állat felhajtása az országos
vásárra — május hó 14 étől csütörtökön reggel
5 órától kezdve — meg van engedve.**

Temesvár, 1903. április 28-án

A városi főkapitányságtól

Bandl Rezső, főkapitány.

Bánati ló, szarvasmarha, juh- és sertésvá-
sár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedel-
mi- és iparvásár.

Uj biztos gyógymód.
Hírneves orvosok bizonyítványai.
Ártalmatlan, orvosság nélkül.

Minden idegbetegnek

legmelegebben ajánlható a **Weissmann Roman**
26. kiadású rópirata:

„Idegbetegségek és gutaütésről“
annak megelőzése és gyógyítása.

Ingyen kapható Debreczenben dr. Rothschnek
V. Emil gyógyszerteráiban.

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangsze-
rek készitési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főtér 41. sz.
I. emelet. Főtözsdevel szomben.

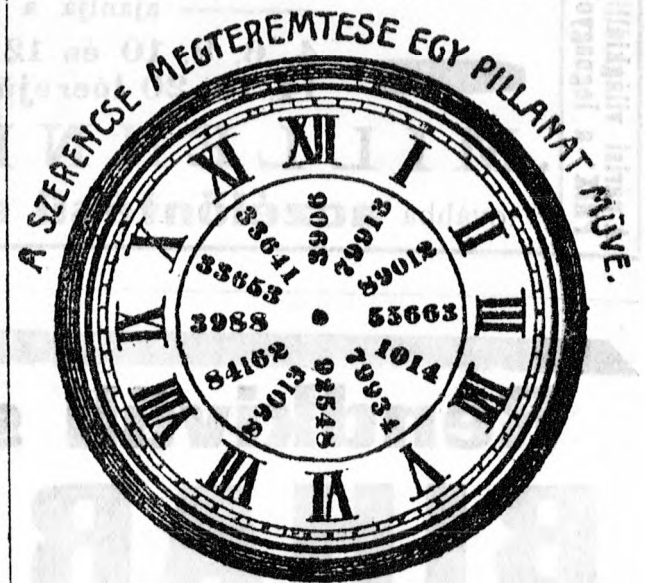
CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora
vasszerkezettel, 10 évi jótállással, 3 havi ingyen
tanítás. Iskolahegedű 6 kor. tól feljebb, finom
mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű
hangszerekből nagy választék.** Kitűnő, tartós,
kellemes hegedű- és czimbalom-húrok és
mindenféle alkatrészek. A legkompikáltabb
Javításokat is teletelőség mellett, művészi
szakértelemmel készitek, régi hangszert ve-
szek vagy cserélek.

ZONGORA hangolását rövidre vágását
vagy bármennemű javítását a legképzettebb
szakértelemmel felelősség mellett **jutányosan**
készitem. Vidéki hangolást soron kívül.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap
által, mely ama óra mellett van föltüntetve, a
mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett szerencseszámok
kizárólag

BENKŐ bankháznál

kaphatók

Budapest, Andrassy ut 79.

Huzás: május 22-én és 23-án.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

1/8 1.50 k. 1/4 3.— k. 1/2 6. k. 1/1 12.— k.

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy
befizetéseiket **postatakarékpénztári cheque** útján,
tehát **költségmentesen** teljesíthetik.

Jód-fürdő

Felső-Bajom (Bázna).

Jód és bromtartalmu sósfürdő Kisküküllőmegyéhen (Erdélyben.)

Fekszik 291 méter magasan a tenger színe felett.

A felsőbajomi (báznai gyógyfürdő) számos jód bromtartalmu ásványvízforrásai következő betegségek-
nél találtattak kitűnő gyógyhatásuaknak: Mindennemű **görvélykóros betegségek**nél (scrophu.osis),
**isületi és izomcsus, öszvény, angolkóros bajoknál, Syphil snél, a higany hosszú használata
után beállott mérgezésnél, ischiás és neuralgia, krónikus bőrbetegségek**nél (ekcema, lupus,
psoriasis), valamint **idült női bajoknál.** Az 1901. évben dr. Hankó Vilmos tanár által analizált báznai
Ehrlich és Károly forrás, valamint a fürdőiszap következő véleménnyel lett kísérve: a báznai Ehrlich
és Károly forrásvízek a legkiválóbb jód és bromtartalmu sósvizek közé tartoznak. — Jód-, brom- és
konyhasóftartalom tekintetében föltötte állanak az európaszerte ismeretes halli-ivonici és kreuznachi
vizeknek. A mi országunkban báznai iszaphoz hasonló, oldható sókban, konyhasóban, vasban, szerves
savakban gazdag iszap nincsen. Gyógyeszközök (tényezők): meleg és hideg kádfürdők, valamint hideg
tükröfürdők és rézfürdők, meleg és hideg iszapfürdők, ivókura, villanyozás és massage. A fürdő Med-
gyes m. kir. vasuti állomástól háromnegyed órányira fekszik, szőlőhegyek és erdők által körülövedzett.
szelek ellen védett kies völgyben. Naponként postaközlekedés Medgyessel, valamint telefon a fürdőte-
lepen. Kényelemmel berendezett szobák, kitűnő konyha mérsékelt árral. Elő és utóidénybea mérsé-
kelt árak. Ujjonnan épült és kényelemmel berendezett **kádfürdők.** Prospektus kíváratra ingyen A
fürdő megnyitása **junius 1-én** történik. Állandó fürdőorvos **Laám Albert dr.**

A fürdőigazgatóság.

Legjutányosabb cséplési szén

a tatai brikett, tatai darabos szén,

a királdi darabos és koczka szén,

a sajószentpéteri darabos és cséplési szén.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

Vezérképviselő: **HEVESI GYULA** Debreczen.

URANOS-KÉK

ruha mosáshoz
a legjobb kékítőszer
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.
Olcsó és felülmúlhatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kori, 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói: **HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára BUDAPEST, VI. Rózsa-u. 85.**

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjáték főárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24.

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főáradájából való közvetlen beszerzését eredeti árakban:

 $\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— korona.

Megrendeléseket czélszerűségeiből postautalványon kérom

Huzás már május hó 22 és 23-án.

Premier Kerekpárok
leg finomabb a világ Arjegyzék Premierwerke Eger, Csehország
leg jutányosabb vásáron díjmentesen

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, indich voilék, douchesse szaténok, es mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok, piqué ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonal vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű chifonok, csikós jegyű havasi vásznak. Szepességi Damast asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon kanavásznak, zephirek, ágy és asztal terítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olcsó, szabott árak mellett.

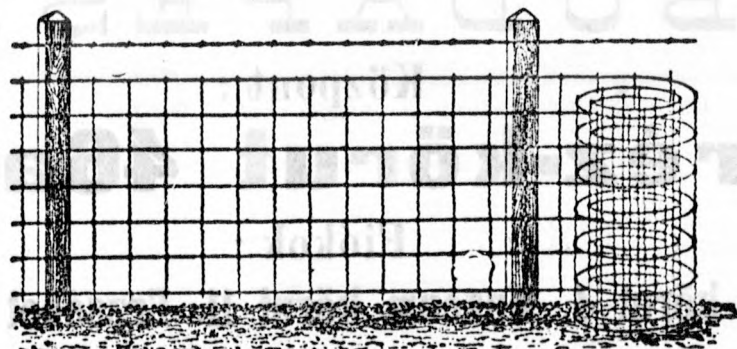
Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Vágó Andor-féle üzlet, főtér a nagy tőzsde mellett.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szólótermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

BUDAPEST, VIII. kerület, Üllői-ut 48 sz.

Ajánlja kizárólagosan szá adalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legczélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot.

mely előnyeivel fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: olcsóság: 1 méter magasságu tekercekben a következő árakon kapható:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	40	45	55	60	65	fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter hosszúságú lyukbőséggel:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	50	60	70	80	95	fillér.

Csélcszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; első és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézzel megruzva, egyszerűen a faduczkokhoz szegezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét felerősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — Tüskés sodrony ára méterenkint 6 fillér

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból Föld- és kavicsrostákar, magtáráblakrostályokat, ökr-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózó-rostákat, borszűrőket, cséplőgépekbe való gabonacsátlyozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

STOOSZ

elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvízgyógyfürdő (Abauj Tornam.)

Fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, pompás fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvize páratlan és tavaszi meg őszi időjárása kellemes. Az észszerű hidegvíz-gyógy mód villanyozás, masszázs és tejszűrés mód Czirfusz Dező dr. esészségügyi tanácsos [ki télen San-Remóban gyakorló orvos] főfelügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az elő- és utóidény alatt jelentékeny árleengedés.

Fürdőévad máj. 15-től szeptember 15-ig.

Posta, telefon helyben. — Utolsó vasuti állomás Mecenzéf. Kimerítő prospektust kívánatra bérmentesen küldünk.

A fürdőigazgatóság.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készvényeül, csúszál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegeggyezssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy 45 év óta a debreczeni piacon fennálló

Czipő
üzletemet

Kossuth-u. 2 sz., a városháza épületébe

áthelyeztem és régi jóhírnevű üzletem vezetésével **Gusztáv** és **Gyula** fiamat bízom meg.

Női, férfi és gyermekcipő raktáram

kizárólag saját készítményem s a mellett versenyeznek a silány külföldi gyártmányok árával is.

Olyan munkaerő áll rendelkezésemre, hogy a legkényesebb igényeket is a legjobban kielégíthetem különösen a **mérték szerinti megrendeléseknél.**

Az eddigi szíves támogatást megköszönve, kérem továbbra is jóakaratu partfogását.

Tisztelettel **Weidner József.**

Csodaszép

a szelíd fehér és puha arczszin, valamint az arcz szeplő és bőrtisztátalanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann liliumtej szappannal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmil gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

Tartósságáért 10 évig kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czélserősége, olesósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmulhatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva. A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül le, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be vagy kiakasztása egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel

CSONKA DÁNIEL

Debreczen, Kossuth-utca 25-ik szám alatt.

Igen nagy volt az öröme

nagyrabecsült négy vevőnknek, akiknek ápril hó 22-én a nálunk nyert

600.000

koronás jutalmat az

5.000

koronás főnyereménnyel együtt

összesen **605.000**

korona összegben

az 57080. számú

$\frac{1}{4}$ sorsjegyre

kifizettük.

Hivatkozással e rendkívüli szerencsés eredményre az I. osztályu sorsjátékhoz a sorsjegyeket a tervszerűen megállapított árakon ajánljuk és pedig:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— korona

$\frac{1}{2}$ " 6.— " $\frac{1}{8}$ " 1.50 "

Török A. és Társa bankháza

a legnagyobb és kiváló szerencsétől kegyelt osztálysorsjáték-üzlet

BUDAPEST,

Központ:

Teréz-körut 46a. sz.

Fiókok:

Váci körut 4. Múzeum körut 11. Erzsébet körut 54.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.

Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

==== Kiválóan jó ízű. ====

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógyszertárakban pedig $\frac{1}{2}$ lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
 $\frac{1}{1}$ " " " " 4 " 40 "

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt kö
zönséget, hogy 102. éve
alapított

üveg és porcellán üzletét,

valamint

üvegezési vállalatát

május 1-én a
„Lamprecht“

(volt Biedermann palotába) helyezi
át. — Ennek folytán raktáron levő
áru készletét a legolcsóbb áron
bocsátja m. t. vevői részére.

Üzlet áthelyezés miatt!

Üzlet áthelyezés miatt!

Klimatikus
gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegviz-
gyógyintézet

(Bereg megyében.)

Posta és távirda a fürdő telepen.

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek
és sétányok,

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes sa-
vanyuvíz és fürdők. ez idén újonnan és czél-
szerűen átalakított sós és fonyóbelégzési inté-
zet, villany massage, természetes melegtej,
juhsavó, mindezek czélszerű használatára a
gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes hely. Gyógyszertár.
Állandó fürdőorvos. Két vendéglő.

Kitünő ellátás és lakás.

Elsőrendű cigányzene.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz) gége, hörg,
és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépda-
ganatok, vizeletgyulladás, specifikus s görvé-
lyes csontbá talmaknál. Mindenféle idegbán-
talmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés,
nehéz légzés, hypochondria. Vértajok, kösz-
vény, görvélly, bujakór, delirium trem. potat.
Női bajok, fehér folyás, sápkór, havi zava-
roknál.

Idény májustól októberig.

Prospektussal s egyéb felvilágosítással szí-
vesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

A XII-ik m. kir. szab. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.

110,000 sorsj. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegyet nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények közepénben fizetettek ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
2 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	50000
1 „	40000
5 „	30000
3 „	25000
8 „	20000
8 „	15000
36 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
437 „	2000
803 „	1000
1528 „	500
140 „	300
34450 „	200
4850 „	170
4850 „	130
100 „	100
4350 „	80
3350 „	40
55000 nyer és jut. összegben.	14,459.000

Felhívás

a XII-ik

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy
az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A
legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon
való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a
hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket
azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapo-
kat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása czéljából
ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám
juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséje óriási!

A következő főnyereményeket fizettük
ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000 kor.	62551. sz.
400000 „	33464. „
400000 „	11111. „
400000 „	28916. „
100000 „	42758. „
100000 „	49878. „
100000 „	87991. „
70000 „	60912. „
60000 „	17357. „
60000 „	78863. „
60000 „	82528. „
60000 „	97263. „
30000 „	6920. „
30000 „	38691. „
30000 „	90664. „
25000 „	23481. „
25000 „	30049. „
20000 „	28950. „
20000 „	33402. „
20000 „	35862. „
20000 „	44410. „
20000 „	60781. „
20000 „	78848. „
20000 „	88974. „
15000 „	57734. „
15000 „	77950. „
15000 „	82506. „
24 á 10000 K =	240000
46 á 5000 „ =	230000
292 á 2000 „ =	284000
599 á 1000 „ =	599000
883 á 500 „ =	441500

Csipkefüggönyök

tisztítását

a szélek elrongálása nélkül

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

MAGYAR OSZTÁLY a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság czimnyomásával, (mely intézetnél eddig a legtöbb főnyereményt nyerték) nálunk is kaphatók. **Huzás már f. é. május 22 és 23-án.**

SORSJEGYEK

Az ELSŐ OSZTÁLYU EREDETI SORSJEGYEK ÁRAI: Egész a 12 kor.tól a 6 k. negyed a 3 k. és nyolczad 1 1/2 kor. A következő sorsjáték 6 osztályában a kibocsátott 110.000 sorsjegyből 55.000. vagyis az összes sorsjegyek fele 14 millió és 459.9000 koronával

készpénzben sorsoltatik ki a sorsjegy tulajdonosok javára. NYEREMÉNYEKET bármily összegben — még esedekeesség előtt is — JUTALÉKMENTESEN fizetünk ki. — HIVATALOS nyereményjegyzékeket pontosan küldünk. EREDETI JÁTEKTERVEET minden sorsjegyhez mellékelünk. Ajánlatos a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni, mert sorsjegykészletünket a nagy kereslet előreláthatólag rövidesen kimeríti.

Alföldi Takarékpénztár Debreczen.

Kolbeck HARSFA szállodája

BÉCS, 10. kerület. Laxenburger strasse 19.

A déli és az államvasuti indóház mellett — a közuti villanyos vasut megálló helye minden irány felé. Barátságos polgári új berendezésű ház. Villanyos világítással, fürdővel és mérsékelt árakkal. Kiszolgálás és világítás nem lesz különösen számítva.

Kolbeck Ferencz
szállodás.

Üzlet átalakítás miatt
a legfinomabb

férfi kalapok és nyakkendők
rendkívül leszállított árban
kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műiparúru üzletében.

Allheiler Oechter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des Dr. A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Thierry (Adolf) Limited in Pragrada a tégelybe van-e égetve.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeációt is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifiola kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetlen. A valódi Centifiola-kenőcs alkalmazható: a szoptatók melkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseeiben, továbbá mindenféle régi sérvel, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábnaak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fckvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseeiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 ko. 50 fil. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pragrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifiola kenőcs.

Ez két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobb, nem árt a szárnak a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család késznlétnben e világhírű, olcsó, megbizható, a mellett artalmatlan szerből A hol nem bizonyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Hirdetmény.

Ezennel közhiiré tétetik hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegeia Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Tizenkettedik sorsjáték.
110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 kor. a. Huzás: 1903. máj. 22. és 23.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1903. jun. 17 és 18.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1903. jul. 14. 15. 16.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1903. aug. 11. 12 13.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1903. szept. 3. és 4.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1903. szept. 24-től okt. 21-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Korona	
1 á	50000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	1.000.000	
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	(Egy millió)	
1 á	5000	1 á	5000	1 á	10000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	60000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	3 á	10000	3 á	10000	1 á	40000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	5 á	5000	5 á	5000	1 á	20000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	8 á	2000	8 á	2000	1 á	10000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	10 á	1000	10 á	1000	1 á	80000
100 á	100	110 á	300	120 á	500	120 á	500	120 á	500	1 á	60000
3350 á	40	4350 á	80	4850 á	130	4850 á	170	3850 á	200	1 á	40000
3500 nyer. K.	263000	4500 nyer. K.	528000	5000 nyer. K.	916500	5000 nyer. kor.	1.120.500	4000 nyer. kor.	1.076.000	1 á	30000
										1 á	20000
										1 á	10000
										1 á	80000
										1 á	80000
										1 á	60000
										1 á	60000
										1 á	50000
										1 á	50000
										1 á	40000
										2 á	30000
										2 á	60000
										2 á	25000
										4 á	20000
										5 á	80000
										5 á	75000
										25 á	10000
										50 á	250000
										405 á	5000
										760 á	2000
										1140 á	1000
										30600 á	500
											570000
											6120000
										33.000 nyer. és jut. Kor.	10.555.000

Az I. osztály huzása 1903. május 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar kir. állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnék a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárúsítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. ápr. hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.